

Udby Times

UDBY TIMES

APRIL 2023

Spændende nyt om Børges Marksti

Fra det skarpe sving på Kirkemosevej til Stege Skov har Børges marksti sit forløb. Oprindeligt var der en markvej, som for længst er nedlagt. Stien opstod ved at "folk" lavede en trampesti i afgrøden for at komme til grusstierne i Stege skov. Da Børges synes, det er "nødvendigt og fornuftigt" med den sti, har Børges forpagteren affundet sig med

tilstanden og Børges har passet stien med græsslåning.

I september 2021 henvendte Bjarne sig - efter aftale med Børges - til Vordingborg Kommune for at høre om mulighed for en vis opgradering af stien, så den kunne gøres farbar hele året. Kommunens folk var på besøg og var positivt indstillede og heldet ville, at der er pulje-

midler som kan anvendes til formålet. Børges har indvilget i, at stien bliver tinglyst og hermed består. Stiarealet ejes stadig af Børges. Børges forpagter har også sagt ok for stien.

Græsslåning og beskæring af buske og træer langs stien er der ikke kommunale midler til. Det er op til brugerne af stien. Ind til videre har Børges sørget for græsslåning og Bjarne har beskåret buske og træer.

Projektet har været længe undervejs. Sagsbehandling og tinglysning m.m. tager tid, men det skulle være ganske vist - nu sker der snart noget.

Jette Stauner, naturmedarbejder i Vordingborg kommune, udtaler til Udby Times: "Går alt efter planen, etableres der en sti til august i år. Der skal lige høstes på marken, inden etableringen kan gå i gang."

Vi glæder os og takker Børges som lægger jord til stien. Udby Times vil følge forløbet og være på pletten til indvielsen.

Helle

Hør om Udby Skovs historie på guidet tur den 30.april

Alle i Udby og omegn inviteres til en forårstur i Udby Skov med HC som guide søndag d. 30.4 kl 14. Som det vil være mange bekendt, så var HC skovfoged i Naturstyrelsen i sit arbejdsliv. I perioden 1997 - 2003 fik han opgaven at skabe de ca. 100 ha. skov, som nu strækker sig mellem Udby og Stege. Så han kan fortælle om og svare på spørgsmål om alt, der har med skoven at gøre:

- Hvilke træer og buske er bedst til et skovbryn ?
  - Hvorfor er der et stort stykke med masurbirk mellem Bodshøjvej og Kirkemosevej ?
  - Hvad er en kompas-skov ?
  - Hvorfor er der gravet dybe grøfter inde i skoven ?
  - Hvorfor er der ikke anemoner i skovbunden ?
- O.s.v.
Så er du nysgerrig på vores nærmeste skovs (unge) historie, så kom

med på turen. Vi sørger for, at der vil være en kop kaffe undervejs. Arrangør: Udby Landsbylaug (du behøver ikke være medlem for at deltage). Turen er på ca. 5,2 km. Hvis I synes, at det er en smule for langt, så kapper vi den sydvestlige del af (Stege Skov). Vi mødes på vandværkets grund på Udbygade kl. 14 den 30.4.

Mvh. HC

PARTNERE - I PAGT MED NATUREN

MØN
UNESCO
BIOSFÆRE

Formål

Formålet med **Udby Times** er først og fremmest at skabe en positiv dialog, udvikling og oplysning mellem os beboere i Udby.

Vi er ikke så mange husstande i Udby, men hver husstand har sin egen historie, viden og ressourcer, som mange kan drage nytte og glæde af ved at dele med hinanden til fælles fordel.

Udby Times forsøger at give indbyggerne viden om historien som i tidernes morgen har udformet Udby samt kendskab til nye ideer, dvs. nyt og gammelt i positiv forening.

Avisen omhandler også den smukke natur Udby er omgivet af, blandt andet årstidernes skiften og fortællinger, om de små pudsigheder naturen byder på.

Udby Times er en avis til glæde for det fælles landsbyliv. Avisen kan læses elektronisk og i farver på

www.udbytimes.dk.

Du kan tilmelde dig et elektronisk nyhedsbrev på hjemmesiden.

Redaktionsgruppen:

*Helle Hemmingsen, Kirkemosevej 22
Susanne Rosenild og Chris Poole,
Udbyvej 11*

Lene Kvist, Udbygade 69

*Flemming Schmidt, Udbyvej 12
(korrekturlæsning)*

*Avisomdelere, Flemming Schmidt og
Johnny Hansen*

*Kontakt redaktionen på email:
udbytimesinfo@gmail.com*

Fra redaktionsgruppen

Den positive udvikling i landsbyen fortsætter med fuld kraft. Udover de mange nye tilflyttere, er der kommet flere nye initiativer, bl.a. fællesspisning som I kan læse om et andet sted i avisen.

Vi kan også efter sommeren se frem til at der kommer en rigtig grusbelagt sti fra svinget i Kirkemosevej op til Stege Skov og en grusbelagt forbindelse fra slutningen af Kirkemosevej til Klintevej.

Det er blevet havetid igen, og det er muligt at passe på naturen samtidig med at vi dyrker planter i haven.

Mere "vild med vilje" er planlagt flere steder i landsbyen og der ryddes op og gøres klar til at en ny organisation kan bruge Bodshøjgård, som ellers har stået tom i flere år.

Og så er der de mange aktiviteter som landsbylauget har planlagt såsom guidet tur i Udby Skov med HC Gravesen, loppemarked og sommerfrokost. Der er også kommet nye kræfter i landsbylaugets bestyrelse.

Altsammen noget I kan læse mere om her i Udby Times.

Se også kalenderen på bagsiden.

Vil du i kontakt med Udby Landsbylaug?

Kontakt formanden Jens Holger

Mobil: 61308685

Mail: jhnorballe@gmail.com

Bog & idé

Hanne Karlsen

Storegade 12
4780 Stege

Tlf.: 55 81 53 33
E-mail: 7750@bogpost.dk

En ny familie i Udbygade 33

Som mange har bemærket, har der været heftig aktivitet i og omkring Udbygade 33 det sidste års tid. Huset og haven har fået et gevaldigt løft siden den lille regnbuefamilie overtog ejendommen i april sidste år. Familien består af Anne Louise Fink, Mo Maja Moesgaard og deres datter Edith.

Anne Louise er cand. mag i moderne kultur og arbejder pt på Syddanske Universitet som forskningsassistent på sundhedsområdet. Hun er samtidig ved at færdiggøre en uddannelse som psykoterapeut.

Hun har klienter i deres hus i Udby og Vordingborg. Mo er billedkunstner med et atelier i Hårbølle, men flytter snart til nye lokaler i Sukkerfabrikken. Jeg havde fornøjelsen at se et lille udvalg af Mos billedkunst, som var meget smukt og sanseligt. Pt. arbejder hun på en udstilling som skal vises efterår 2024. Desuden underviser hun på kunstakademiet, højskoler, folkeskoler, mm. Og er sommetider handicaphjælper for at få enderne til at mødes.

Inden de flyttede til Udby,

boede Anne Louise og Mo i et kollektiv i København og var en del af et politisk/aktivistisk miljø.

I 10 år har parret også delt et hus i Småland sammen med 30 andre, som de stadigvæk benytter som fritidshus.

Hvorfor Udby? De fandt et hus til salg i Udby der passede deres økonomi og samtidig var tæt på Stege og nær strand og skov. Inden de købte huset stillede de en del spørgsmål om landsbyen til Chris & Susanne, Udbyvej 11 som de kendte i forvejen. De er superglade for at de valgte at bo her og føler sig godt taget imod af naboerne. De er også glade for de fælles aktiviteter der er i byen og har deltaget bl.a. i loppemarkedet og fællesspisningen. I takt med at deres ombygning af huset kræver mindre af deres tid har de planer om at være endnu mere deltagende.

Chris

Velbesøgt fællesspisning

Vi har i vinter og tidligt forår haft fællesspisning for Udby borgere i salen på den gamle skole. Det har være hyggeligt, med ca. 30 deltagere pr. gang, og der har været en god blanding af ældre og børnefamilier. Maden har været en kombination af vegetarretter og kødretter, og der har været friskbagt brød og salat til, så alle er blevet mætte. Vi vil fortsætte et par gange endnu frem til sommer, og så starte op igen til efteråret. Næste

gang bliver den 10. maj kl. 18 og du kan tilmelde dig på SMS til Lene på 2311 6036. Det koster 50 kr pr. voksen og 30 kr. for børn 2-15 år.

Du er velkommen til selv at medbringe drikkevarer, hvis det bliver for kedeligt med vand.

Datoer mm for fællesspisning bliver annonceret på Udby Times nyhedsbrev, så sørg for at tilmelde dig det på Udbytimes.dk

Bodshøjgård

Fra Peter Klenz Larsen, som er opvokset på Bodshøj, har Udby Times modtaget denne fine beretning.

På forespørgsel har undertegnede, som barnefødt og en del af sidste generation af slægten på Bodshøjgård, takket ja til at skrive et indlæg til Udby Times, om hvordan jeg oplevede at vokse op på Bodshøj.

Først lidt historie. Mine forældre, Birte og Børge Larsen, overtog gården i 1957, efter min far havde forpagtet den i 6 år, efter sine forældre. Slægten kan føres tilbage til 1624. Gården blev udflyttet fra byen først i 1800-tallet. Gårdens areal var 20,5 ha. Stuehuset er opført i 1912 og moderniseret flere gange, kombineret svine- og hestestald er opført 1909, heraf en del renoveret til kostald i 1962, garage og brændehus opført 1924 og laden er tilbygget i 1920.

At være barn årg. 54 og vokse op på Bodshøj sammen med mine to brødre Torben (årg. 55) og Poul (årg. 64) var en god og tryk tid med stor frihed på en 20,5 ha. stor legeplads at boltre sig på. Dette kom i høj grad også en del børn fra Udby til gode.

Der blev spillet meget fodbold til rigtige mål i en del af hestefolden, men også lidt på plænen i haven. På gårdspladsen i perlesten blev der spillet meget, - især om aftenen, sågar efter mørkets frembrud med belysning fra et par lamper ved indgangsdørene. Lade- og garageporte agerede mål, og det kostede desværre en rude af og til. Dåseskjul og gemmeleg udgik også fra gårdspladsen, hvor der også blev sjippet, hoppet i bue og elastik, og snakket og fjollet.

Vi byggede huler af brædder og sågar mursten, gravede jordhuller og byggede halmhuler med lange indgange på marken efter høst og på halmloftet efterår og vinter. På halmloftet sprang vi også meget salto fra hanebjælken i spærene og ned i et godt lag løs halm.

Om vinteren blev der kælket på bakken ved Udby gamle skole og stået lidt på ski på Dirkbakken. Far kunne også finde på at give os en tur på kælk efter traktoren i hestefolden. Og når isen kunne bære i mosen lavede han en ismølle (et jernrør blev slået gennem isen og godt ned i mosebunden med en god meter over isen. Et andet langt jernrør blev fæstnet vandret til det med kælken bundet fast i modsatte ende. Kælken skubbes rundt via det vandrette rør og opnår høj hastighed). Vi var meget ude året rundt, og hvis vi var inde blev der spillet spil, da der kun var DR på fjernsynet og nogle steder lidt svenske og tyske kanaler, hvis man overhovedet havde et fjernsyn, som i øvrigt mest var sort/ hvid.

Engang var vi fem der lavede en klub og brugte vinteren til møder på gården med planlægning af en idrætsdag med atletik og fodbold. Børn i Udby blev inviteret og vi producerede selv medaljer til alle konkurrencer. Far hjalp med en sandgrav til længde- og højdespring, hvor vi trænede meget. Der blev også dystet i 60 m. løb, stafet og kuglestød.

To gange arrangerede vi sommerfest for Udbys børn med diskotek i møllehuset. Der kunne købes saftvand og kage. Vi havde sat en plakat på en lygtepæl ved Bodshøjvej i Udby. Første gang kom der en bil med voksne ind på gårdspladsen. De ville gerne støtte os og kom ind og købte lidt saft og kage og kørte hurtigt igen. Anden gang kom der to biler med unge mennesker, som ærgerlige kørte igen.

Vi var også nogle der overnattede i telt på plænen i haven og en enkelt gang på en eng på Fællesskov. Engen hørte til Bodshøj. Alle gårde i Udby-Hovedskov området havde et stykke engjord på Fællesskov til afgræsning og hø. Når vi havde lært at svømme på badeanstalten ved Skydevænget i Stege, måtte vi selv cykle til stranden på Fællesskov og bade.

Lige så spændende det var for byens børn at være sammen med os på Bodshøj, var det for os at være i Udby hos dem, - meget i og omkring Udbystræde hvor der også blev leget dåseskjul, fangeleg og spillet fodbold i gruset.

At vokse op på Bodshøj indebar at man tog del i arbejdsopgaverne på gården, da mor arbejdede ude som sygeplejerske og far i perioder arbejdede lidt som rideunderviser og i en årrække havde lokalt coca-cola/fanta depot på gården. Der var altid noget der skulle gøres og man var med til det man magtede i forhold til alder og fysisk formåen.

I mine første år blev kornet stadig mejet, dog med traktor, som var ret nyt, en grå Ferguson. Jeg har et billede, hvor jeg er med på traktoren, hvilket jeg godt kan huske. Jeg kan også huske vi havde to store markheste, men kan kun erindre, at de blev brugt til at harve og måske tromle med. Jeg kan huske at mor også deltog i høstarbejdet, og se for mig at min ældste lillebror og jeg blev placeret i en bunke kornneg imens. Kornnegene blevet kørt hjem og tærsket i eget tærskværk i laden. Der skulle mange hænder til, så ud over en fast karl var der også brug for 2-3 daglejere fra Udby, som også luede roer og var med når de skulle høstes. Men der kom hurtigt nye bedre og større redskaber til og vi sønner klarede flere og flere arbejdsopgaver. Man startede med at køre traktor, når der skulle læsses neg og senere halm da mejetærskeren kom frem. Så kunne man køre og harve selv og køre med radrenser i roemarken og med en rækkeoptager når de skulle høstes. Til sidst kunne vi også pløje, grønthøste og så. Når roerne var grønthøstet (toppen taget af maskinelt)

(Fortsætter på næste side)

skulle roerne pudses efter manuelt for grøntrester på de laveste roer, hvilket vi gjorde med en slags skuffejern. Senere blev der monteret et aggregat på traktor eller optager til at klare dete.

Vi deltog selvfølgelig også i den manuelle roelugning, som der ikke har været brug for i mange år, da der blev konstrueret en roesåmaskine der sår et frø ad gangen med samme afstand hele tiden. I mine teenageår blev der stadig læsset roer med håndgreb. Jeg var selv meget aktiv med dette. Jeg kan huske en søndag, hvor jeg selv læssede et læs med 4-5 tons, som far kørte på sukkerfabrikken i Lendemarke mandag morgen.

Det var så lidt indtryk omkring min opvækst på Bodshøj. Jeg håber det efterlader læseren med et bare nogenlunde indtryk af den tid.

Jeg har boet i Stege siden 1978 og går og cykler normalt en del i Stege-Udby skovene. Men lige netop

Bodshøj anno 1961

sidste efterår havde jeg ikke gjort det, så da jeg d. 17 dec. erfarede og ved selvsyn konstaterede d. 18 dec., at min fødegård var under nedrivning og allerede havde mistet stald-og lade bygning, må jeg indrømme at det gav en tåre i øjenkrogene. Men da jeg hurtigt opdagede hvor behændigt stald-

bygningen var afmonteret garagebygningen og lidt senere så, at der var malearbejde i gang inden dørs i stuehuset samt installeret varmepumper, blev humøret noget bedre igen. Så måtte det halve af gården vel få lov til, med disse 2 bedste bygninger, at bestå en tid endnu. Jeg håber der snart kommer beboere på gården igen, så det resterende ikke bare for lov til at forfalde til nedrivning også.

Jeg har hørt noget om soldaterveteraner, hvilket jeg tænker som en god ide, sikkert lige i min fars ånd, da han aftjente ved garden.

Venlige hilsner til alle jer i gode gamle hyggelige Udby.

Peter Klenz Larsen

Bodshøj - Hvad sker der?

Efter nedrivning af to længere

På tur gennem Udby Skov har mange af os fulgt med i aktiviteterne på Bodshøj og undret os.

Udby Times har spurgt Helge Raakjær Frost, som er souschef og bygningsadministrator i Naturstyrelsen Storstrøm, og han svarer således:

”Som de fleste i Udby formentlig ved, har Bodshøj være ubeboet i en årrække.

Vi er i gang med at indgå en aftale med organisationen

”Veteranskoven” som ønsker at etablere et forsorghjem for veteraner på Bodshøj.

Vi forventer at aftalen falder på plads i løbet af foråret.

Vi har valgt at rive to af længerne ned, mest grundet deres dårlige stand, men også fordi vi ikke længere havde brug for dem i vores drift.

Der bliver plantet et levende hegn ud mod vejen hvor den ene bygning tidligere skærmede ind mod gården.

I disse dage bliver der arbejdet på at rydde op omkring de resterende bygningerne, så ejendommen er klar til at blive lejet ud.”

Da Udby Skov i 1997 skulle plantes købte staten 3 gårde og tilhørende jord i området, deriblandt Bodshøjgård i Udby.

I starten blev Bodshøj brugt af Naturstyrelsens medarbejdere/elever. Senere blev den lejet ud privat. De senere år har forfaldet sat sine spor.

Helle

Udby vandværks generalforsamling

Tirsdag d. 28. marts afholdt vandværket sin årlige generalforsamling på Hotel Møn. Anders Toft var dirigent og styrede os gennem aftenens punkter.

Formand Bente fremlagde sin beretning om årets gang på værket.

Fra beretningen vil vi nævne: Værket fungerer fint og leverer godt vand til forbrugerne.

Rentvands-tank renoveret og fungerer fint. Styretavle flyttet.

De nye elektroniske vandmålere opsættes ved hver husstands målebrønd i forbindelse med næste aflæsning til efteråret.

Ang. BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) er der ikke på nuværende tidspunkt behov for udvidelse.

Bente fortalte endvidere at vandprisen stiger til 10 kr. pr. m³, så den følger de andre værkers pris.

Udbys vandværk leverer vand til 177 husstande, og man køber

Nye flowmålere opsat. Fibernet indlagt så skærme og data kan aflæses uden at man behøver at være fysisk tilstede.

Der er opsat en vandpost til Camøno-vandrere. Måske opstiller man også en bæk.

og sælger vand til Hjertebjerg vandværk. Der arbejdes på en fusionering med de øvrige vandværker på Østmøn inden 1. januar 2025 og vi håber selvfølgelig på repræsentation i en ny bestyrelse.

Henning Olesen, kasserer i Udby vandværk, gennemgik regnskab og budget.

Alle i bestyrelsen på valg blev genvalgt.

Sidste sommer såede Chris vilde blomster på en del af vandværkets grund. Der er planer om en "vild med vilje gruppe", som kan så og plante mere på grunden og udvide og vedligeholde legepladsen. Vil du være med så mød op ved vandværket tirsdag den 25. april kl 17. Bag efter videre planlægning hos Bente.

På www.udbysvand.dk kan du læse Bentes beretning og se vandprøver, referater mm.

Helle

Landsbylaugets generalforsamling

Søndag den 26.3 var der generalforsamling for Udby Landsbylauget. Ca 20 byboere var mødt op, og der

var en god stemning og god debat. Det var også dejligt, at der er interesse for nye tiltag, og nye der gerne ville stille op til bestyrelsen. Du kan tilmelde dig Bylauget ved at

betale 100 kr på Mobile Pay 0651 wp – husk at skrive navn og adresse i kommentaren. Du kan se referatet fra generalforsamling på Udby Times hjemmeside.

Velkommen til Diamando, Luke og Evie-Rose

Jeg har været på besøg hos Diamando, Luke og Evie-Rose, der i januar er flyttet ind på Udbygade 51. Luke er fra England, og kom til Danmark for 5 år siden, for at studere i København. Efter at have besøgt Møn, var han sikker på, at hvis han skulle blive i Danmark ville Møn være det skønneste sted at bo.

Diamando hvis far er Græsk/cypriot er vokset op på Samsø, så derfor tiltrak det også hende at stifte familie på en ø. De valgte tidligt på sommeren at flytte til Møn i en lejet bolig, og i sommer var de så til loppemarked her i Udby, og syntes at vores by var så hyggelig, at de begyndte at kigge efter hus her. Det at Udby er ude på lan-

det, og så stadig tæt på Stege tiltalte dem meget, og Diamando syntes også Udby minder om de små landsbyer på Samsø.

Luke pendler til København et par gange om ugen, hvor han arbejder i en software virksomhed, de andre dage har han mulighed for at arbejde hjemme. Diamando kan vi møde hos Davids i Stege, og derudover læser hun til astrolog. Evie-Rose går i vuggestue i Stege.

Udbyvej 51 er et stort hus, og familien har planer om at renovere det hen ad vejen. Det hele fungerer fint, men det trænger til lidt modernisering, som de stille og roligt er gået i gang med. Familien er meget glade for at være flyttet til Udby, og glæder sig til sommeren og de aktiviteter der følger med der.

Lene

Wedele's Hus
Udbygade 4
 Stedmoderblomster
 Forårsblomster
 Varme morgensko
 Ting & sager
 Åben alle dage 11-17
 50969844/6048 8866
 MobilPay Dankort

Fælles aktiviteter de næste måneder

April

Tirsdag den 25. april kl 17 på vandværks grund. Kom og vær med i "vild med vilje" gruppen.

Søndag den 30. april kl 14-16, **guidet tur i Udby Skov** med HC Gravesen. Mødestedet: vandværks grund.

Maj

Onsdag den 10. maj kl 18 forårets sidste **fællesspisning**, Udby gamle skole. Tilmeld dig til Lene 2311 6036

Lørdag den 13. maj kl 10-12, kom og vær med til **rensning af gadekæret nord**

Juli

Søndag den 16. juli kl 11-14, **landsby loppemarked**

August

Søndag den 27. august, **sommerfrokost**

Velkommen til Freja, Therkel og Evi

Freja, Therkel og Evi overtog Udbygade 61 lige før jul. De kommer

fra Hvidovre og ønskede måske at bo der omkring, men en kombination af ønsket om at bo på en ø, og økonomien fik dem til at kigge på Møn. De er meget glade for at det blev Udby de havnede i. De kan godt lide de åbne marker, og tæt på skov, samtidig med at det er tæt på Stege.

Freja går hjemme og passer Evi, samtidig med at hun er i gang med en Doula-uddannelse. Det er en holistisk fødselshjælperuddannelse, som hun bruger en weekend om måneden i Jylland på at tage. Therkel er teknisk designer elev hos Roskilde kommune, og tager dertil ca 2 gange om ugen,

ellers har han mulighed for at arbejde hjemmefra. Freja bliver færdig med sin uddannelse til november, og så håber hun at der bliver brug for hende her på Møn. Therkel håber også at han kan komme til at arbejde lokalt når han er færdig med sin uddannelse i Roskilde. De er glade for deres lille hus, og glæder sig til forår og sommer, hvor der er mere liv på Møn, og de kan komme ud i naturen.

Lene

Skal boligen sælges?

RealMæglerne Ryberg & Thorsbro ApS | Tlf. 7217 0772